

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΡΓΩΝ

των Προγραμμάτων των Ταμείων Εσωτερικών Υποθέσεων 2021-2027

1. Εισαγωγή

Σύμφωνα με το άρθρο 73 του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων (ΕΕ) 2021/1060 (Παράρτημα Ι), η Διαχειριστική Αρχή (ΜΕΤ Υπουργείου Εσωτερικών) οφείλει να καταρτίζει και να εφαρμόζει κριτήρια και διαδικασίες για την επιλογή των έργων που θα συγχρηματοδοτηθούν από τα Προγράμματα των Ταμείων Εσωτερικών Υποθέσεων, ώστε να διασφαλίσει ότι τα έργα συμμορφώνονται με τις πρόνοιες του κάθε Προγράμματος, τους αναγκαίους πρόσφορους όρους, περιλαμβανομένης της συμμόρφωσης με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, αλλά και τις σχετικές στρατηγικές και προτεραιότητες στις οποίες βασίζεται το κάθε Πρόγραμμα ώστε να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην επίτευξη των ειδικών τους στόχων κατά τρόπο διαφανή και αξιόπιστο.

Ως εκ τούτου, η ΔΑ, στη βάση των διαδικασιών που ίσχυαν κατά τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους 2007-2013 και 2014-2020 και έχοντας υπόψη τις νέες πρόνοιες που προκύπτουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060, έχει διαμορφώσει τη μεθοδολογία και κριτήρια επιλογής έργων ως εξής:

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΕΡΓΩΝ

Οι δύο βασικές μέθοδοι αξιολόγησης και επιλογής έργων είναι:

A. Συγκριτική Αξιολόγηση

Με αυτή τη μέθοδο επιλέγονται οι προτάσεις οι οποίες έχουν ανταγωνιστικό χαρακτήρα στο πλαίσιο διαδικασίας Πρόσκλησης Υποβολής Προτάσεων.

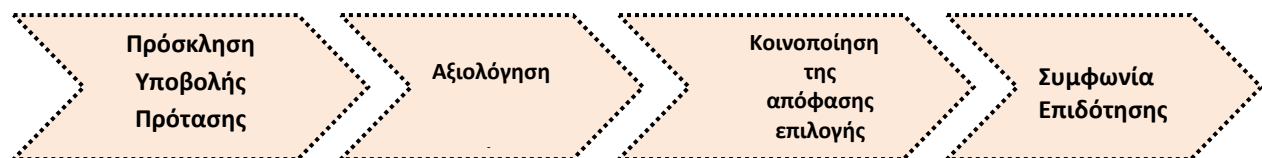
Η Πρόσκληση ορίζει τους ειδικούς όρους για τα έργα που περιλαμβάνει, συμπεριλαμβανομένης της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προτάσεων από μέρους των ενδιαφερόμενων φορέων/δυνητικών Δικαιούχων. Η διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων ξεκινά αμέσως μετά τη λήξη της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής τους, ενώ τα αποτελέσματα ανακοινώνονται ταυτόχρονα για όλες τις προτάσεις. Από τα κριτήρια τα οποία βαθμολογούνται προκύπτει η συνολική βαθμολογία της κάθε πρότασης, βάσει της οποίας θα καθοριστεί η σειρά κατάταξης των προτάσεων. Οι προτάσεις που επιλέγονται για χρηματοδότηση (μέχρι να εξαντληθεί ο διαθέσιμος προϋπολογισμός της Πρόσκλησης) είναι εκείνες με τις υψηλότερες βαθμολογίες,

εφόσον ικανοποιούνται και ενδεχόμενες ελάχιστες προϋποθέσεις έγκρισης που προσδιορίζονται στην Πρόσκληση.

Η διαδικασία αξιολόγησης διεξάγεται από Επιτροπή Αξιολόγησης η οποία ορίζεται κάθε φορά που δημοσιεύεται Πρόσκληση η οποία δυνατόν να αποτελείται και από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες/ λειτουργούς άλλων Μονάδων πέραν της ΔΑ, ενώ υπάρχει συγκεκριμένη διαδικασία ενστάσεων για τις απορριφθείσες προτάσεις η οποία διενεργείται από Επιτροπή Ενστάσεων αποτελούμενη από μέλη εκτός της ΔΑ και των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης. Τέλος, το περιεχόμενο της Πρόσκλησης αποστέλλεται από την ΔΑ πριν τη δημοσίευσή της στους αρμόδιους φορείς για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

Περιορισμένη Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων (restricted call)

Στις περίπτωση περιορισμένης Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων, όπου η Πρόσκληση απευθύνεται σε συγκεκριμένη ομάδα Δικαιούχων λόγω όμοιων χαρακτηριστικών (π.χ έργα από Δήμους/τοπικές κοινότητες), ισχύουν οι ίδιες διαδικασίες που ισχύουν για την ανοικτού τύπου Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων, όπως περιγράφονται πιο πάνω.

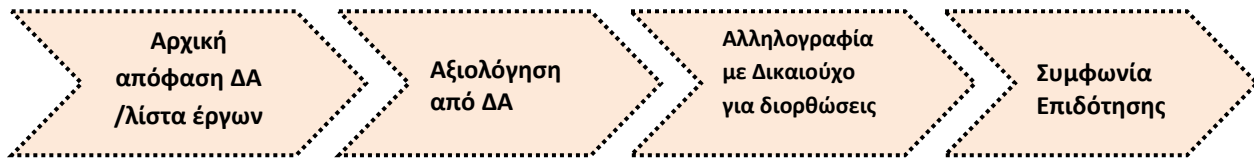
Β. Άμεση Αξιολόγηση

Με αυτή τη μεθοδολογία επιλέγονται συνήθως τα έργα απευθείας ανάθεσης τα οποία δεν έχουν ανταγωνιστικό χαρακτήρα αλλά ορίζονται συνήθως από την αποκλειστική θεσμική αρμοδιότητα (de jure monopoly) του φορέα να υλοποιήσει τα έργα και τα οποία προωθούν τις πολιτικές και στρατηγικές του Προγράμματος κάτω από το οποίο εντάσσονται. Ως εκ τούτου, συνήθως πρόκειται για αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς οι οποίοι έχουν αποκλειστική αρμοδιότητα για να υλοποιούν συγκεκριμένα έργα προτεραιότητας κάτω από τα Προγράμματα.

Τα εν λόγω έργα είτε περιλαμβάνονται στον πίνακα έργων που έχει εγκριθεί από Υπουργικό Συμβούλιο (ημερ. Χ), επομένως, έχουν μια αρχική έγκριση που τους επιτρέπει να υποβάλουν κατευθείαν πρόταση προς τη Διαχειριστική Αρχή είτε αφορά νέα πρόταση έργου η οποία θα πρέπει να έχει λάβει μια αρχική έγκριση ως προς την επιλεξιμότητα του προτεινόμενου έργου από τη Διαχειριστική Αρχή για την υποβολή πρότασης αλλά και διαθέσιμου προϋπολογισμού.

Σκοπός της άμεσης αξιολόγησης είναι να καταστεί η πρόταση πλήρης και σύμφωνη με τους όρους του Προγράμματος και του κανονιστικού πλαισίου των Ταμείων. Ως εκ τούτου, τα κριτήρια είναι ΝΑΙ/ΟΧΙ ούτως ώστε, με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, όλα τα σημεία να αξιολογούνται θετικά. Στις περιπτώσεις όπου έστω ένα κριτήριο παραμένει ΟΧΙ, τότε θα εξετάζεται είτε η απένταξη του έργου είτε θα αναβάλλεται η ένταξή του για μεταγενέστερο στάδιο όπου τα κριτήρια θα μπορούν όλα να καταστούν θετικά.

Η διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων με αυτή τη μεθοδολογία γίνεται από τη ΔΑ ενώ τυχόν διαφωνίες κατά την οριστικοποίηση των προτάσεων γίνονται σε συνεννόηση με τον Προϊστάμενο της ΔΑ/Γενικούς Διευθυντές των αρμόδιων Υπουργείων, ενόψει της ιδιότητας των Δικαιούχων, με στόχο να συμφωνηθούν τα οποιαδήποτε θέματα προκύπτουν. Τέλος, η κάθε πρόταση αποστέλλεται στους αρμόδιους φορείς για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΝΑ ΣΤΑΔΙΟ

Η επιλογή των προτάσεων γίνεται με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης όπως έχουν καθοριστεί από τη ΔΑ και εγκριθεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης του κάθε Προγράμματος.

Τα κριτήρια αυτά ομαδοποιούνται σε **δύο ξεχωριστές κατηγορίες**:

- **Κριτήρια για το παραδεκτό της πρότασης.** Αυτά αφορούν:
    - (α) τα κριτήρια επιλεξιμότητας της πρότασης, και
    - (β) τα κριτήρια συμβατότητας της πρότασης
  - **Κριτήρια επιλογής.** Εάν η πρόταση ενδείκνυται να επιλεγεί ή όχι για χρηματοδότηση κάτω από το Πρόγραμμα. Τα κριτήρια επιλογής χωρίζονται σε **τρεις υποκατηγορίες**:
    - (γ) **Πληρότητα** πρότασης
    - (δ) **Ωριμότητα** πρότασης
    - (ε) **Σκοπιμότητα** πρότασης
- 1^ο Στάδιο αξιολόγησης
- 2^ο Στάδιο αξιολόγησης

A. Συγκριτική Αξιολόγηση

- **1ο Στάδιο:** ο τρόπος **βαθμολόγησης** είναι **δυναδικός (ΝΑΙ/ΟΧΙ)** για όλα τα κριτήρια και τις προτάσεις.

Τα κριτήρια στο εν λόγω στάδιο αποτελούν **κριτήρια αποκλεισμού**. Αυτό σημαίνει ότι, εάν το αποτέλεσμα κάποιου κριτηρίου που εξετάζεται κατά το πρώτο στάδιο της αξιολόγησης έχει αποτέλεσμα (ΟΧΙ), λόγω του ότι δεν τηρούνται ορισμένες προϋποθέσεις, τότε αυτό θα οδηγήσει στον αποκλεισμό/ στην άμεση απόρριψη της πρότασης.

Ορισμένα στοιχεία σε αυτό το στάδιο θεωρούνται **άμεσου αποκλεισμού** χωρίς περαιτέρω δικαίωμα για διορθωτικές ενέργειες από μέρος του αιτούντα φορέα, π.χ. εκπρόθεσμη υποβολή πρότασης, τα οποία ορίζονται στο **Φύλλο Αξιολόγησης Προτάσεων Πρόσκλησης**.

Για τα υπόλοιπα στοιχεία σε αυτό το στάδιο, η Επιτροπή δύναται να ζητήσει από τους ενδιαφερόμενους φορείς να διευκρινίσουν, να συμπληρώσουν ή να τεκμηριώσουν περαιτέρω τα ήδη υποβληθέντα στοιχεία της πρότασης, όταν δεν δίνονται ικανοποιητικά στοιχεία για να αξιολογηθεί μια πρόταση ως προς τα κριτήρια αυτού του σταδίου. Τα στοιχεία αυτά δεν πρέπει να διαφοροποιούν το περιεχόμενο της υποβληθείσας πρότασης.

Εάν μια πρόταση πληροί όλα τα κριτήρια του 1^{ου} σταδίου και έχει για όλα τα κριτήρια θετική αξιολόγηση (ΝΑΙ σε όλα τα πεδία), τότε μπορεί να περάσει στο 2^οστάδιο το οποίο εξετάζει τα κριτήρια επιλογής.

- **2^ο Στάδιο:** σε αυτό δίδεται βαθμολογία σε κάθε κριτήριο και ορίζεται η συνολική βαθμολογία και η κατάταξη σε σχέση με τις υπόλοιπες προτάσεις.

Η βαθμολογία του **2^{ου} Σταδίου** ακολουθεί τον **πολλαπλό τρόπο βαθμολόγησης** ο οποίος βασίζεται σε **Κλίμακα από το 1-5 ή 1-10 ανάλογα με το κριτήριο**. Κάθε κριτήριο επιλογής έχει δικά του υποκριτήρια. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης μιας πρότασης καταγράφεται στο Φύλλο Αξιολόγησης το οποίο πρέπει να περιλαμβάνει:

- τη βαθμολογία ανά κριτήριο και το σύνολο της βαθμολογίας ανά κατηγορία κριτηρίων και τη συνολική βαθμολογία όλων των κριτηρίων,
- τις παρατηρήσεις και σχόλια των αξιολογητών για κάθε υπο-κριτήριο καθώς και επαρκή δικαιολόγηση της βαθμολογίας που δόθηκε,
- την υπογραφή όλων των αξιολογητών που συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης.

Προτάσεις που δεν έχουν εξασφαλίσει τουλάχιστον το 50% της συνολικής βαθμολογίας, απορρίπτονται, ενώ ισχύει το ίδιο και για το υπο-κριτήριο Γ7 «Ανάλυση του χρηματοδοτικού σχεδίου», το οποίο θα πρέπει να αξιολογείται με τουλάχιστον το 50% της βαθμολογίας, διαφορετικά η πρόταση θα απορρίπτεται.

B. Άμεση Αξιολόγηση

Σε αυτού του είδους αξιολόγηση, δεδομένου ότι δεν είναι ανταγωνιστική διαδικασία, και στα δύο στάδια ο τρόπος βαθμολόγησης είναι **δυναδικός (ΝΑΙ/ΟΧΙ)** για όλα τα κριτήρια.

Για κάθε κριτήριο και των δύο σταδίων, η ΔΑ δύναται να ζητήσει από τους δυνητικούς Δικαιούχους να διευκρινίσουν, να συμπληρώσουν ή να τεκμηριώσουν περαιτέρω τα ήδη υποβληθέντα στοιχεία της πρότασης, όταν δεν δίνονται ικανοποιητικά στοιχεία για να αξιολογηθεί μια πρόταση. Σε κάθε περίπτωση η προσπάθεια είναι να αξιολογηθούν όλα τα κριτήρια ως θετικά

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΑΝΑ ΣΤΑΔΙΟ

Πιο κάτω δίδεται αναλυτικότερη παρουσίαση των κριτηρίων ανά στάδιο. Σημειώνεται ότι στα κριτήρια που αφορούν την άμεση αξιολόγηση δυνατόν να υπάρξουν επουσιώδεις διαφοροποιήσεις σε υπο-κριτήρια ανάλογα της φύσης του έργου που θα αξιολογηθεί με άμεση αξιολόγηση.

A. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Σε αυτό το στάδιο στόχος είναι να έχουν διασφαλιστεί οι ελάχιστες προϋποθέσεις που προβλέπονται από το κανονιστικό πλαίσιο των Ταμείων και την Πρόσκληση, όταν αφορά συγκριτική αξιολόγηση. Ειδικότερα εξετάζεται ότι:

- A.1** Ο αιτούμενος φορέας εμπίπτει στους επιλέξιμους **Δικαιούχους** (νομικές οντότητες, δικαιούχοι με de jure monopoly αρμοδιότητες)
- A.2** Η πρόταση έχει υποβληθεί στα **τυποποιημένα έντυπα** πλήρως συμπληρωμένα και έχουν τηρηθεί οι όροι και διαδικασίες υποβολής προτάσεων (διαδικασία Πρόσκλησης ή απευθείας ανάθεση).

- A.3** Η πρόταση περιέχει όλα τα **συνοδευτικά έγγραφα** που έχουν ζητηθεί από την Πρόσκληση ή που ορίζονται για τα έργα απευθείας ανάθεσης κατά περίπτωση.
- A.4** Συμβατότητα της πρότασης με το **έργο** όπως καθορίζεται στην Πρόσκληση είτε στο Πρόγραμμα (για απευθείας ανάθεση).
- A.5** Συμβατότητα της **χρονικής περιόδου** υλοποίησης της πρότασης με την περίοδο επιλεξιμότητας όπως καθορίζεται στην Πρόσκληση είτε στο Πρόγραμμα (για απευθείας ανάθεση) και ότι δεν έχει ολοκληρωθεί η υλοποίηση για έργα που ξεκίνησαν πριν την υποβολή των προτάσεων.
- A.6** Συμβατότητα του **προϋπολογισμού** της πρότασης με τα όρια όπως καθορίζονται στην Πρόσκληση είτε στο Πρόγραμμα (για απευθείας ανάθεση, όπου αρμόζει ή όπως συμφωνείται με τη Διαχειριστική Αρχή).
- A.7** Δεόντως συμπληρωμένο σημείο της πρότασης για τη διασφάλιση της **μη διπλής χρηματοδότησης** της ίδιας δαπάνης από άλλο Ταμείο ή μέσω της Ένωσης ή από άλλο ευρωπαϊκό ή εθνικό Πρόγραμμα, στο πλαίσιο της τρέχουσας ή προηγούμενης προγραμματικής περιόδου.
- A.8** Τήρηση ή ύπαρξη δέσμευσης από τον Δικαιούχο ότι το προτεινόμενο έργο δεν επηρεάζεται άμεσα από αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής όσον αφορά **παράβαση** δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ η οποία θέτει σε κίνδυνο τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών ή την επιτέλεση του έργου (για απευθείας ανάθεση, όπου αρμόζει ή όπως συμφωνείται με τη Διαχειριστική Αρχή).
- A.9** Τήρηση ή ύπαρξη δέσμευσης από τον Δικαιούχο σχετικά με την **ενίσχυση της κλιματικής ανθεκτικότητας** των επενδύσεων σε υποδομές που έχουν αναμενόμενη διάρκεια ζωής 5 ετών, όπου εφαρμόζεται.

B. ΤΗΡΗΣΗ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Σε αυτό το στάδιο στόχος είναι να έχει διασφαλιστεί ότι οι προτάσεις που έχουν υποβληθεί έχουν ακολουθήσει τη διαδικασία συμμόρφωσης ως προς τους αναγκαίους πρόσφορους όρους, ανάλογα με τη μεθοδολογία αξιολόγησης, η οποία προβλέπεται από το έγγραφο με τις **Διαδικασίες Διασφάλισης της Συμβατότητας με Οριζόντιες Εθνικές και Ενωσιακές Αρχές και Νομοθεσίες**. Ειδικότερα εξετάζεται ότι υπάρχει:

- B.1** Τήρηση ή δέσμευση τήρησης εθνικών και κοινοτικών κανόνων ως προς τις **δημόσιες συμβάσεις** έργων, προμηθειών και υπηρεσιών
- B.2** Τήρηση ή δέσμευση τήρησης αποτελεσματικής εφαρμογής και υλοποίησης του **Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (Παράρτημα II)**
- B.3** Τήρηση ή δέσμευση τήρησης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των **ατόμων με αναπηρία**

Γ. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΠΡΟΤΑΣΗΣ -50 μονάδες¹

Σε αυτό το στάδιο εξετάζεται το περιεχόμενο της υποβληθείσας πρότασης στη βάση των σχετικών πεδίων του Δελτίου Υποβολής Πρότασης ως προς την ποιότητα και την πληρότητα τους. Ειδικότερα εξετάζονται:

- Γ.1 Περιγραφή έργου** (συνάδει με τους όρους της Πρόσκλησης/ Προγράμματος/Ταμείου, υπάρχει πλήρης και σαφής περιγραφή των ενεργειών που θα υλοποιηθούν, ποια ανάγκη/ πρόβλημα αντιμετωπίζεται μέσα από το έργο, οι ενέργειες συνάδουν με τους στόχους και στρατηγικές του Προγράμματος) -5/50
- Γ.2 Γεωγραφική εμβέλεια** (περιγράφεται η γεωγραφική εμβέλεια ή η γεωγραφική εμβέλεια όπως αυτή ορίζεται από την Πρόσκληση, με τις ενέργειες που θα ληφθούν για την επίτευξή της) -5/50
- Γ.3 Μεθοδολογία** (περιλαμβάνονται όλες οι προϋποθέσεις των όρων της Πρόσκλησης ή/ και του Προγράμματος, υπάρχει αναφορά σε μεθοδολογία ή στη μεθοδολογία που περιγράφεται στην Πρόσκληση, διαφαίνεται με σαφήνεια ο τρόπος με τον οποίο θα υλοποιηθεί το έργο (π.χ. δημόσιες συμβάσεις-διαδικασίες/ προσέγγιση/ τεχνικές/ ώρες εκπαίδευσης/ εκπαιδευτικά υλικά/ μέσα, κ.α), υπάρχουν ξεκάθαρα και μετρήσιμα παραδοτέα) -10/50
- Γ.4 Χρονικός προγραμματισμός** (υπάρχει αναφορά σε χρονοδιάγραμμα με πλήρη περιγραφή/ ανάλυση σε σχέση με τα στάδια υλοποίησης του έργου, τα χρονοδιαγράμματα είναι ρεαλιστικά σε σχέση με τις προτεινόμενες ενέργειες της πρότασης) -5/50

---

¹ Οι βαθμολογίες δίπλα από το κάθε κριτήριο και υπο-κριτήριο αφορούν μόνο την Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων.

- Γ.5 Διαδικασία αξιολόγησης υλοποίησης έργου** (υπάρχει πλήρης περιγραφή της μεθόδου που θα χρησιμοποιηθεί, η μέθοδος είναι εξειδικευμένη ή/ και βασίζεται σε διεθνή πρότυπα, συνάδει με τις ενέργειες που περιγράφονται στην πρόταση) -5/50
- Γ.6 Δημοσιότητα και πληροφόρηση** (γίνεται αναφορά στις υποχρεώσεις δημοσιότητας σύμφωνα με τις πρόνοιες των άρθρων 47, 49, 50 και του Παραρτήματος ΙΧ του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων (ΕΕ) 2021/1060 (βλ. Οδηγό Δημοσιότητας Ταμείων Εσωτερικών Υποθέσεων), σε τυχόν όρους που έχουν τεθεί στην Πρόσκληση, περιγράφονται ενέργειες με συνδυασμό μέσου δημοσιότητας ηλεκτρονικής/ έντυπης ή/και άλλης μορφής, οι ενέργειες δημοσιότητας είναι μετρήσιμες) -5/50
- Γ.7 Ανάλυση του χρηματοδοτικού σχεδίου** (υπάρχει επαρκής ανάλυση, οι δαπάνες φαίνονται επιλέξιμες και ρεαλιστικές, βρίσκονται στην ορθή κατηγορία, ορθό άθροισμα ποσών, οι συμβάσεις σε τρίτους έχουν επαρκή πληροφόρηση και φαίνονται αιτιολογημένες. Στην περίπτωση Πρόσκλησης, σε αυτό το κριτήριο ο Δικαιούχος θα πρέπει να εξασφαλίζει τουλάχιστον το 50% της βαθμολογίας διαφορετικά θα απορρίπτεται) -10/50
- Γ.8 Κόστος Αποτελεσματικότητας (cost effectiveness)** (τα παραδοτέα δικαιολογούν τον προτεινόμενο προϋπολογισμό του έργου όσον αφορά αριθμό ή/και ποιότητα) -5/50

Δ. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΟΤΑΣΗΣ -10 μονάδες

Σε αυτό το στάδιο εξετάζεται η αποτελεσματικότητα και επίδραση του προτεινόμενου έργου ως προς την ανάγκη που έρχεται να καλύψει αλλά και ο βαθμός συνέργειας ή συμπληρωματικότητας με άλλα έργα στη βάση των σχετικών πεδίων του Δελτίου Υποβολής Πρότασης, όπου ισχύει. Ειδικότερα εξετάζονται:

- Δ.1 Οφέλη και συνέπειες** που προκύπτουν από την υλοποίηση του έργου (προστιθέμενη αξία προς τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τους στόχους του Ταμείου και τους προβλήματα/ανάγκης που έρχεται να αντιμετωπίσει) -3/12
- Δ.2 Προσδοκώμενες ομάδες ωφελουμένων** (σε σχέση με τη φύση της κατηγορίας του έργου και οι τρόποι με τους οποίους αυτές θα ωφεληθούν από το έργο, ποια ανάγκη τους καλύπτει το έργο) -3/12

- Δ.3.** Χρήση των **αποτελεσμάτων** (περιγραφή της χρήσης των αποτελεσμάτων, των ωφελειών και καλών πρακτικών που προκύπτουν από το έργο σε τομείς όπως κοινωνία, οικονομία, εργασία, πληροφόρηση) -3/12
- Δ.4.** Βαθμός **συνέργειας ή συμπληρωματικότητας** με άλλα έργα (όπου ισχύει, περιγράφονται οι ενέργειες συνέργειας/ συμπληρωματικότητας του προτεινόμενου έργου σε σχέση με άλλα έργα, είτε συνεχιζόμενα, είτε χρηματοδοτούνται από άλλα Προγράμματα/ Ταμεία/ εθνικούς/ άλλους πόρους. Σε περίπτωση που δεν τίθεται θέμα συμπληρωματικότητας/ συνέργειας του έργου, τότε στην περίπτωση της Πρόσκλησης, οι βαθμοί ανακατανέμονται στα προηγούμενα τρία υπο-κριτήρια) -3/12

E. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΠΡΟΤΑΣΗΣ -40 μονάδες

Σε αυτό το στάδιο εξετάζεται ο βαθμός ωριμότητα του προτεινόμενου έργου στη βάση σχετικών παραμέτρων και πεδίων του Δελτίου Υποβολής Πρότασης, περιλαμβανομένης της ικανότητας του Δικαιούχου (Συντονιστή και Εταίρων) να φέρει εις πέρας το έργο. Ειδικότερα εξετάζεται:

- E.1 Διοικητική ικανότητα** του Δικαιούχου να παρακολουθεί, να ελέγχει και να διοικεί απρόσκοπτα το έργο (εξετάζεται η στελέχωση, εξοπλισμοί, εγκαταστάσεις, εργασίες που θα πρέπει να ανατεθούν σε τρίτους) -10/30
- E.2 Εμπειρία** του Δικαιούχου σχετική με το αντικείμενο του έργου, ήτοι παρόμοιας φύσεως έργα (συγχρηματοδοτούμενα και μη) -5/30
- E.3 Αξιολόγηση οικονομικής ικανότητας** του Δικαιούχου να φέρει εις πέρας το έργο (χρήση δεικτών στη βάση των υποβληθεισών οικονομικών καταστάσεων, όπου αρμόζει. Για απευθείας ανάθεση το εν λόγω στοιχείο δεν ζητείται) -10/30
- E.4 Αξιοπιστία/ αποδοτικότητα** του Δικαιούχου να φέρει εις πέρας το έργο (χρήση ιστορικών δεδομένων ΔΑ για τον βαθμό απορρόφησης σε προηγούμενα έργα, όπου αρμόζει. Στην περίπτωση Πρόσκλησης, εάν ένας φορέας δεν έχει υλοποιήσει έργα των Ταμείων Εσωτερικών Υποθέσεων, το εν λόγω κριτήριο δεν προσμετράται) -5/30

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Άρθρο 73 Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060: Επιλογή πράξεων από τη διαχειριστική αρχή

1. Για την επιλογή των πράξεων, η διαχειριστική αρχή καταρτίζει και εφαρμόζει κριτήρια και διαδικασίες που δεν εισάγουν διακρίσεις, είναι διαφανή, εξασφαλίζουν την πρόσβαση από άτομα με αναπηρίες, διασφαλίζουν την ισότητα των φύλων, και λαμβάνουν υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης, και την ενωσιακή πολιτική στον τομέα του περιβάλλοντος, σύμφωνα με το άρθρο 11 και το άρθρο 191 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ.

Τα κριτήρια και οι διαδικασίες εξασφαλίζουν ότι οι πράξεις που πρόκειται να επιλεγούν ιεραρχούνται με στόχο να μεγιστοποιηθεί η συμβολή της ενωσιακής χρηματοδότησης στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος.

2. Κατά την επιλογή των πράξεων, η διαχειριστική αρχή:

α) εξασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις συμμορφώνονται με το πρόγραμμα, συμπεριλαμβανομένης της συνέπειάς τους με τις σχετικές στρατηγικές στις οποίες βασίζεται το πρόγραμμα, και ότι συμβάλλουν αποτελεσματικά στην επίτευξη των ειδικών στόχων του προγράμματος·

β) διασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής ενός αναγκαίου πρόσφορου όρου, συνάδουν με τις αντίστοιχες στρατηγικές και έγγραφα προγραμματισμού που έχουν καθοριστεί με στόχο την πλήρωση του εν λόγω αναγκαίου πρόσφορου όρου·

γ) διασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις αντιπροσωπεύουν τη βέλτιστη σχέση μεταξύ του ποσού της στήριξης, των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται και της επίτευξης των στόχων·

δ) επαληθεύει ότι ο δικαιούχος διαθέτει τους απαραίτητους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς για να καλύψει τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης για πράξεις που περιλαμβάνουν επενδύσεις σε υποδομές ή παραγωγικές επενδύσεις, ώστε να διασφαλίσει την οικονομική τους βιωσιμότητα·

ε) διασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2011/92/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (51) υπόκεινται σε εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή σε διαδικασία ελέγχου και ότι έχει ληφθεί δεόντως υπόψη η αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων, βάσει των απαιτήσεων της εν λόγω οδηγίας·

στ) επαληθεύει ότι, όταν οι πράξεις έχουν ξεκινήσει πριν από την υποβολή αίτησης για χρηματοδότηση στη διαχειριστική αρχή, τηρείται το εφαρμοστέο δίκαιο·

ζ) διασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του συγκεκριμένου Ταμείου και ότι εντάσσονται σε έναν τύπο παρέμβασης·

η) διασφαλίζει ότι οι πράξεις δεν περιλαμβάνουν δραστηριότητες οι οποίες αποτελούσαν τμήμα πράξης που υπόκειται σε μετεγκατάσταση σύμφωνα με το άρθρο 66 ή οι οποίες θα συνιστούσαν μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας σύμφωνα με το άρθρο 65 παράγραφος 1 στοιχείο α)·

θ) διασφαλίζει ότι οι επιλεγείσες πράξεις δεν επηρεάζονται άμεσα από αιτιολογημένη γνώμη της Επιτροπής όσον αφορά παράβαση δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ η οποία θέτει σε κίνδυνο τη νομιμότητα και την κανονικότητα των δαπανών ή την επιτέλεση των πράξεων·

ι) διασφαλίζει την ενίσχυση της κλιματικής ανθεκτικότητας των επενδύσεων σε υποδομές που έχουν αναμενόμενη διάρκεια ζωής τουλάχιστον 5 ετών.

Όσον αφορά το στοιχείο β) της παρούσας παραγράφου, στην περίπτωση του στόχου πολιτικής 1, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού ΕΤΠΑ και ΤΣ, μόνο οι πράξεις που αντιστοιχούν στους ειδικούς στόχους που αναφέρονται στα σημεία i) και iv) του εν λόγω στοιχείου συνάδουν με τις αντίστοιχες στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης.

3. Η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει την παροχή στον δικαιούχο εγγράφου όπου καθορίζονται όλοι οι όροι για τη στήριξη κάθε πράξης, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών απαιτήσεων που αφορούν τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που πρέπει να παρασχεθούν, του σχεδίου χρηματοδότησής της, της προθεσμίας για την υλοποίησή της και, ανάλογα με την περίπτωση, της εφαρμοστέας μεθόδου για τον καθορισμό των δαπανών της πράξης και των όρων για την καταβολή της στήριξης.

4. Για πράξεις που έχουν λάβει «Σφραγίδα Αριστείας» ή έχουν επιλεγεί στο πλαίσιο προγράμματος συγχρηματοδοτούμενου από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», η διαχειριστική αρχή δύναται να αποφασίσει τη χορήγηση στήριξης απευθείας από το ΕΤΠΑ ή το ΕΚΤ+, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω πράξεις συνάδουν με τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 στοιχεία α), β) και ζ). Επιπλέον, οι διαχειριστικές αρχές μπορούν να εφαρμόζουν στις πράξεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, τις κατηγορίες, τα ανώτατα ποσά και τις μεθόδους υπολογισμού των επιλέξιμων δαπανών που καθορίζονται δυνάμει του σχετικού ενωσιακού μέσου. Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται στο έγγραφο που αναφέρεται στην παράγραφο 3.

5. Όταν η διαχειριστική αρχή επιλέγει πράξη στρατηγικής σημασίας, ενημερώνει την Επιτροπή εντός 1 μήνα και της παρέχει όλες τις συναφείς πληροφορίες σχετικά με την πράξη αυτή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Ο πιο κάτω πίνακας αφορά ερωτήσεις που ακολουθούν/ παρέχουν γενικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το πώς θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη συγκεκριμένα θέματα κατά τον έλεγχο της συμμόρφωσης των ενεργειών και των εγγράφων με τα θεμελιώδη δικαιώματα, ο οποίος έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο της εφαρμογής των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων².

Αντίκτυπος στα θεμελιώδη δικαιώματα	Βασικές ερωτήσεις
Γενικά	<ul style="list-style-type: none"> • Ποια θεμελιώδη δικαιώματα θίγονται; • Πρόκειται για απόλυτα δικαιώματα (που δεν υπόκεινται σε κανέναν περιορισμό, για παράδειγμα, η ανθρώπινη αξιοπρέπεια και η απαγόρευση των βασανιστηρίων); • Έχει η δράση ταυτόχρονα θετικό και αρνητικό αντίκτυπο, αναλόγως με τα θεμελιώδη δικαιώματα που θίγονται (για παράδειγμα, αρνητικό αντίκτυπο στην ελευθερία της έκφρασης και θετικό στη διανοητική ιδιοκτησία);
Αξιοπρέπεια	<ul style="list-style-type: none"> • Θίγει η δράση την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, το δικαίωμα στη ζωή και την ακεραιότητα του προσώπου; • Εγείρει η δράση (βιο)ηθικά ζητήματα (κλωνοποίηση, χρησιμοποίηση του ανθρώπινου σώματος ή μερών του για οικονομικό κέρδος, γενετική έρευνα/δοκιμή, χρήση γενετικών πληροφοριών); • Θα συνεπαγόταν κινδύνους όσον αφορά τα βασανιστήρια και την απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία; • Θα είχε αντίκτυπο όσον αφορά την αναγκαστική εργασία ή την εμπορία των ανθρώπινων όντων;
Άτομα, ιδιωτική και οικογενειακή ζωή, ελευθερία συνείδησης και έκφρασης	<ul style="list-style-type: none"> • Θίγει το δικαίωμα στην ελευθερία του ατόμου; • Θίγει η δράση το δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής (συμπεριλαμβανομένων της κατοικίας του και των επικοινωνιών του); • Θίγει το δικαίωμα κάθε πολίτη να κυκλοφορεί ελεύθερα στο εσωτερικό της ΕΕ; • Θίγει το δικαίωμα γάμου και το δικαίωμα δημιουργίας οικογένειας ή τη νομική, οικονομική και κοινωνική προστασία της οικογένειας;

² Κατευθυντήριες γραμμές για τη διασφάλιση της τήρησης του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά την εφαρμογή των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών και επενδυτικών ταμείων («ΕΔΕΤ») -2016/C 269/01

	<ul style="list-style-type: none"> • Θίγει η δράση την ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας; • Θίγει την ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης; • Θίγει την ελευθερία του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι; • Θίγει την ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης;
<p>Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Περιλαμβάνει η δράση επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα; • Ποιος επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και για ποιον σκοπό; • Είναι το προσωπικό δικαίωμα πρόσβασης, διόρθωσης και αντίρρησης εγγυημένα; • Κοινοποιήθηκε η εν λόγω δραστηριότητα επεξεργασίας δεδομένων στην αρμόδια αρχή; • Συνεπάγονται οι αλυσίδες επεξεργασίας/ μεταβίβασης δεδομένων και διεθνείς μεταβιβάσεις και, αν ναι, υπάρχουν συγκεκριμένες διασφαλίσεις στην περίπτωση διεθνών μεταβιβάσεων; • Προβλέπεται η ασφάλεια των δραστηριοτήτων επεξεργασίας δεδομένων από τεχνική και οργανωτική άποψη; • Προβλέπονται διασφαλίσεις που καθιστούν την παρέμβαση όσον αφορά το δικαίωμα προστασίας των δεδομένων αναλογική και αναγκαία; • Υπάρχουν κατάλληλοι/ειδικοί μηχανισμοί ελέγχου και εποπτείας;
<p>Άσυλο και προστασία σε περίπτωση απομάκρυνσης, απέλασης ή έκδοσης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Θίγει η δράση το δικαίωμα ασύλου και εγγυάται την απαγόρευση των ομαδικών απελάσεων ή της έκδοσης ατόμων προς κράτη όπου διατρέχουν σοβαρό κίνδυνο να τους επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποβληθούν σε βασανιστήρια ή εξευτελιστική μεταχείριση;
<p>Δικαιώματα ιδιοκτησίας και δικαίωμα επιχειρηματικής ελευθερίας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Θίγονται τα δικαιώματα ιδιοκτησίας (γη, κινητά αγαθά, υλικά/άυλα στοιχεία ενεργητικού); Περιορίζεται η αγορά, πώληση ή χρήση των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας; • Αν ναι, θα υπάρξει πλήρης απώλεια της ιδιοκτησίας; Αν ναι, ποια είναι η αιτιολόγηση και ποιοι οι μηχανισμοί αποζημίωσης; • Θίγει η δράση την επιχειρηματική ελευθερία ή επιβάλλει πρόσθετες απαιτήσεις οι οποίες αυξάνουν το κόστος των συναλλαγών για τους οικείους οικονομικούς φορείς;

<p>Ισότητα των φύλων, ισότητα μεταχείρισης και ευκαιριών, απαγόρευση διακρίσεων και δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Διασφαλίζει η δράση την αρχή της ισότητας έναντι του νόμου και θα επηρέαζε άμεσα ή έμμεσα την αρχή της απαγόρευσης διακρίσεων, της ίσης μεταχείρισης, της ισότητας των φύλων και των ίσων ευκαιριών για όλους; • Έχει η δράση (άμεσα ή έμμεσα) διαφορετικό αντίκτυπο στις γυναίκες και στους άνδρες; • Πώς προάγει η δράση την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών; • Πώς συνεπάγεται η δράση τυχόν διαφορετική μεταχείριση ομάδων ή ατόμων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού; Ή μήπως θα μπορούσε να οδηγήσει σε έμμεσες διάκρισης; • Διασφαλίζει η δράση τον σεβασμό των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες; Πώς; (βλέπε http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32010D0048)
<p>Δικαιώματα του παιδιού</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ενισχύει ή περιορίζει τα δικαιώματα του παιδιού (ή ομάδας); Ποια είναι η αιτιολόγηση για ενδεχόμενο περιορισμό; • Λαμβάνει η δράση υπόψη την αρχή του υπέρτατου συμφέροντος του παιδιού; • Βοηθάει η δράση την προαγωγή της προστασίας των δικαιωμάτων του παιδιού; Αν ναι, λαμβάνει επίσης υπόψη τα δικαιώματα και τις αρχές της ΣΔΠ/ΗΕ; Αν ναι, ποια άρθρα μπορεί να αφορά; • Πώς προάγονται οι κατευθυντήριες αρχές της ΣΔΠ/ΗΕ στη δράση; • Εμποδίζει η δράση οποιαδήποτε από τις κατευθυντήριες αρχές της ΣΔΠ/ΗΕ; • Ποια μέτρα έχουν ληφθεί για τη βελτίωση ή την αντιστάθμιση τυχόν δυσμενών συνεπειών της δράσης; • Γίνεται σεβαστό το δικαίωμα των παιδιών να εκφράζουν ελεύθερα τη γνώμη τους σχετικά όλα με ζητήματα που τα αφορούν; • Συμβάλλει η δράση στην προώθηση συστημάτων δικαιοσύνης φιλικών προς τα παιδιά, προσαρμοσμένων στις ανάγκες, στην ηλικία και στην ωριμότητα κάθε παιδιού;

<p style="text-align: center;">Χρηστή διοίκηση/ πραγματική προσφυγή/ δικαιοσύνη</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Θα καταστούν οι ισχύουσες διοικητικές διαδικασίες πιο επαχθείς; • Θα εγγυώνται το δικαίωμα ακρόασης, το δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα με τη δέουσα μέριμνα όσον αφορά το επαγγελματικό και επιχειρηματικό απόρρητο, καθώς και την υποχρέωση της διοίκησης να αιτιολογεί τις αποφάσεις της; • Θίγεται η πρόσβαση των πολιτών στη δικαιοσύνη; • Σε περίπτωση που η δράση θίγει δικαιώματα και ελευθερίες που διασφαλίζονται από το δίκαιο της Ένωσης, προβλέπει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου; • Αν η δράση αφορά το ποινικό δίκαιο ή προβλέπει την επιβολή ποινικών κυρώσεων, έχουν προβλεφθεί εγγυήσεις που να διασφαλίζουν το τεκμήριο αθωότητας και τα δικαιώματα της υπεράσπισης, τις αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αξιόποινων πράξεων και ποινών, καθώς και το δικαίωμα του προσώπου να μη δικάζεται ή να μην τιμωρείται ποινικά δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη;
<p style="text-align: center;">Αλληλεγγύη και δικαιώματα των εργαζομένων</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Σέβεται η δράση τα δικαιώματα των εργαζομένων όπως: το δικαίωμα των εργαζομένων στην ενημέρωση και στη διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης- το δικαίωμα συλλογικής διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων- το δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες εύρεσης εργασίας- την προστασία σε περίπτωση αδικαιολόγητης απόλυσης- τις δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας- την απαγόρευση της εργασίας των παιδιών και την προστασία των νέων στην εργασία, καθώς και το δικαίωμα πρόσβασης στις παροχές κοινωνικής ασφάλισης και στις κοινωνικές υπηρεσίες;
<p style="text-align: center;">Προστασία του περιβάλλοντος</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συμβάλλει η δράση στην επίτευξη υψηλού επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας και στη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος σύμφωνα με την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης;